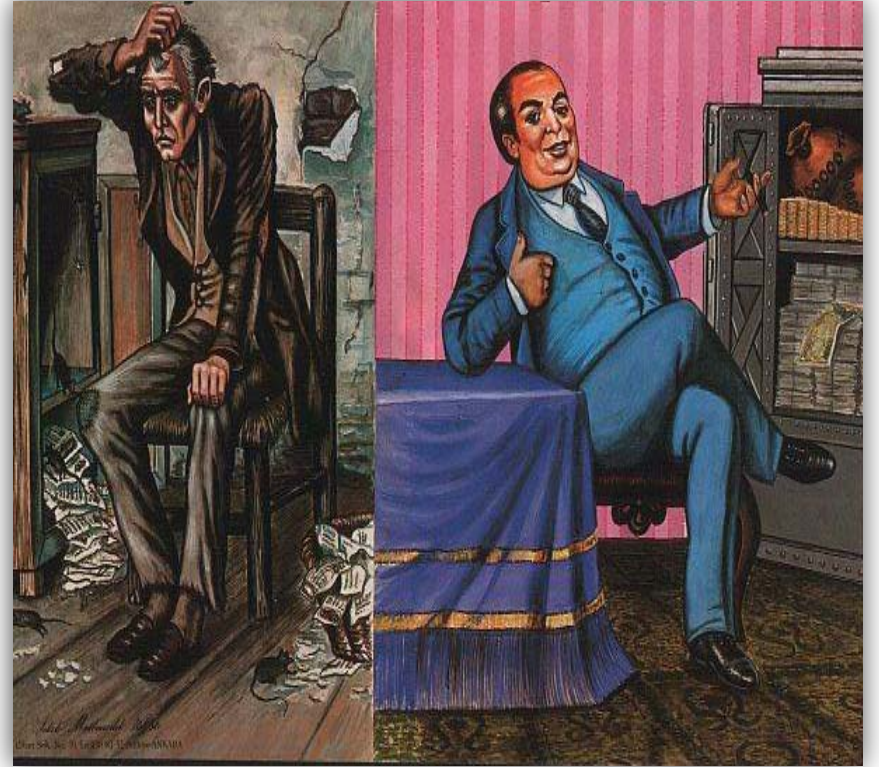


# PINARAK

---

## RECHTSANWÄLTE

Uluslararası sözleşmeler  
ve risk azaltma yöntemleri



# Uluslararası sözleşmeler ve risk azaltma yöntemleri

- I- Giriş / Tanıtım
- II- Ticaretle yaşanan sorunlar
- III- Uluslararası sözleşmeler
- IV- Genel İşlem Şartları
- V- Risk azaltma yöntemleri
  - 1- Müşteri hakkında bilgi toplama
  - 2- İhracat Kredi Sigortası
- VI- Alacakların tahsili
  - 1-Dava yolları ve dava giderleri
  - 2- Avukat ücretleri
- VII- Özet



# II- Ticarete yaşanan sorunlar

1 Milyar \$ tahsil edilemeyen ihracat bedeli



# III- Uluslararası sözleşmeler

## Uluslararası sözleşmeler kavramı

İki veya çok uluslu sözleşmeler (örneğin: ihracat ve ithalat)  
Alım-satım, eser ve hizmet sözleşmeleri

▪ **Genel olarak:** Uluslararası sözleşmeleri düzenleyen özel bir hukuk yoktur  
Örneğin: Uluslararası borçlar kanunu v.b.düzenleme

**Fakat:** Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Antlaşması (Viyana Antlaşması – CISG)

▪ **Milli hukuk seçiminde serbestlik**

İthalatçının, ihracatçının veya diğer bir milli hukuku seçme imkanı

▪ **Uluslararası özel bir ticaret mahkemesi bulunmamaktadır**

Tahkim: taraflar arası yapılan sözleşme sonucu yetkili kılınır

# III- Uluslararası sözleşmeler

## **CISG (Viyana Antlaşması)**

**Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Antlaşması**

**7 Nisan 2010** tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmasıyla antlaşma Türkiye'de yürürlüğe girmiştir

### **Madde 1**

(1) Bu Antlaşma, **işyerleri farklı devletlerde** bulunan taraflar arasındaki **mal satımı** sözleşmelerine,

(a) bu devletlerin **âkit devletlerden** olması veya

(b) milletlerarası özel hukuk kurallarının **âkit bir devletin hukukuna atıf** yapması halinde uygulanır.

Yürürlüğe giriş tarihinden itibaren (taraflar aksini belirlemedikleri sürece) tüm ihracat ve ithalat alım-satım sözleşmelerinde uygulanacaktır

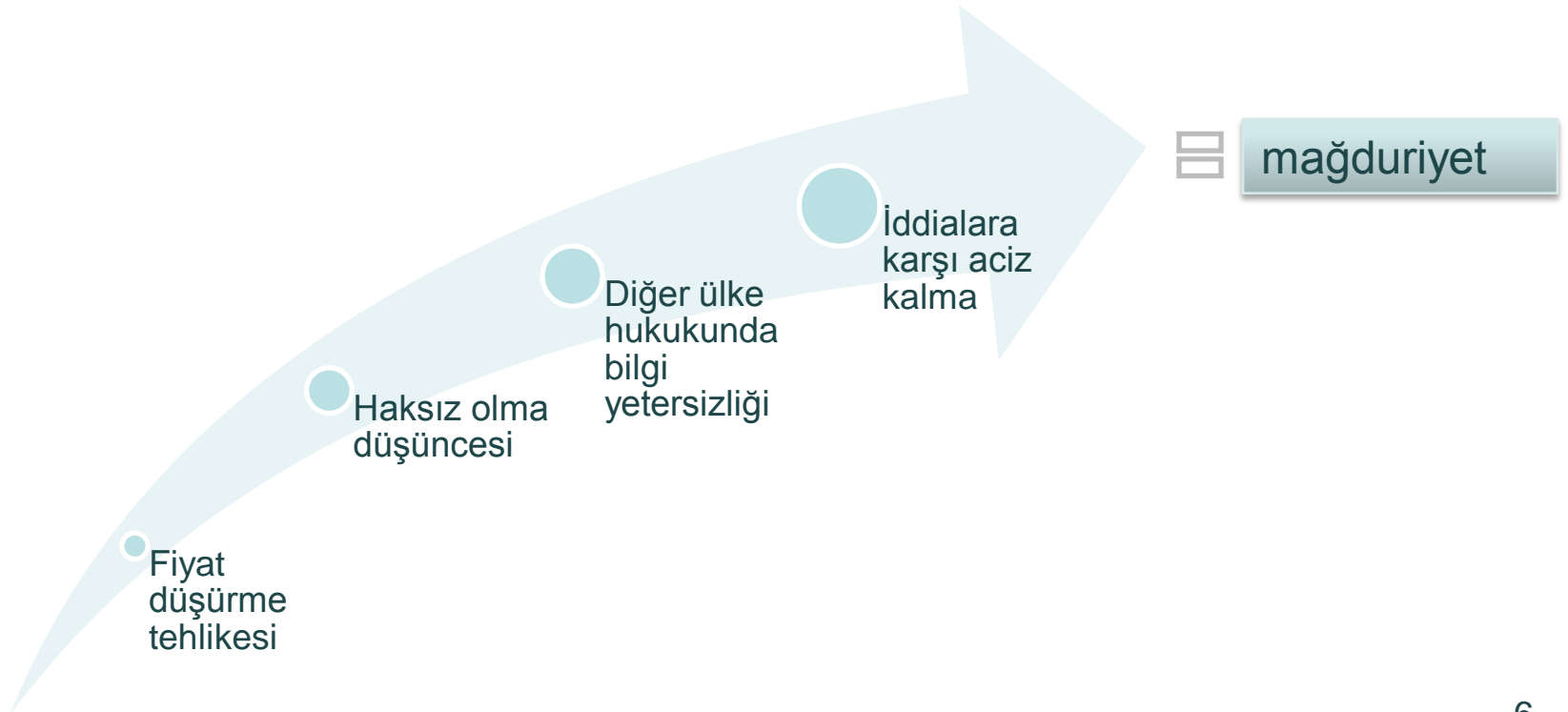
- Tüketici satımları
- Hizmet sözleşmeleri

bu düzenin dışındadır

# III- Uluslararası sözleşmeler

**Uluslararası ticarete yazılı sözleşmelerinin önemi:**

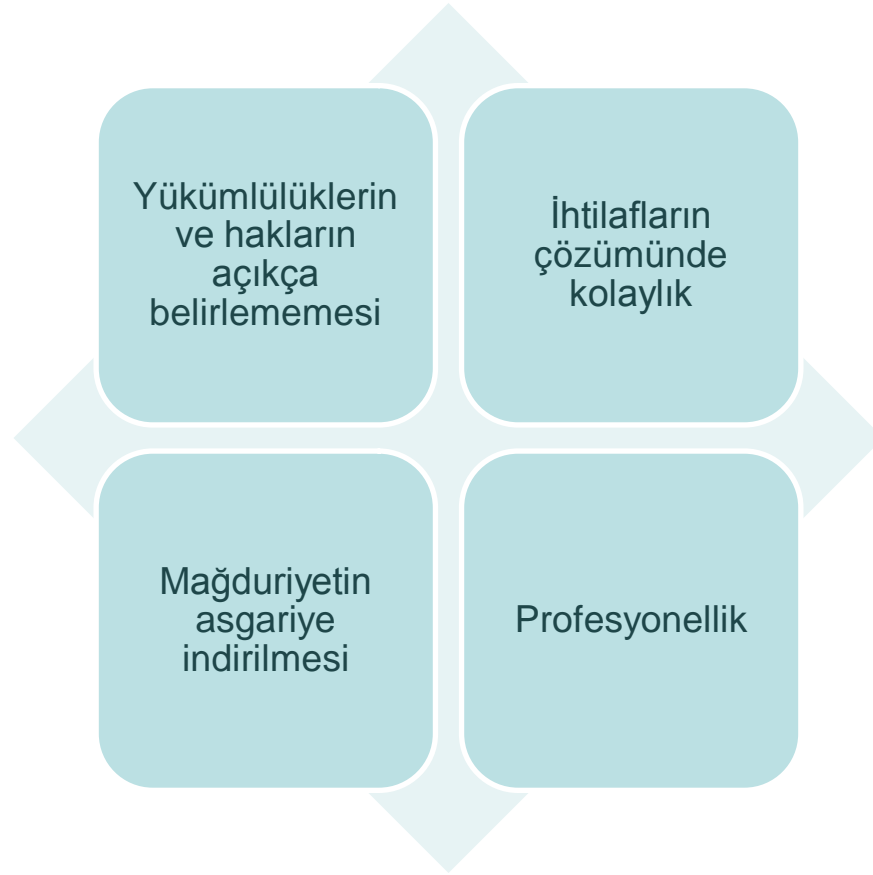
**Örnek:** Mal tesliminden sonra alıcı tarafından malların ayıplı olduğu iddiası



# III- Uluslararası sözleşmeler

---

**Yazılı sözleşmelerin sağladığı avantajlar:**



# IV- Genel İşlem Şartları

## Genel İşlem Şartları:

Önceden basılmış ve hazırlanmış matbu sözleşme

- Bir defa hazırlanır
- Tüm sözleşmeler için kullanılır
- Müzakereleri kolaylaştırır

## Avantajlar:

Hazır bulunması

Tüm şartları içermesi

Kullanımda kolaylık

Düşük maliyet

Ticarette  
profesyonelliğin simgesi

# IV- Genel İşlem Şartları

## **Genel İşlem Şartlarında yer alması gereken içerikler (tavsiye):**

-Yapılan sözleşmelere göre içeriklik değişebilir (serbestlik)

## **Genel olarak asgari uygulamalar:**

- Uygulanacak hukukun belirlenmesi
- İhtilaf durumunda Yetkili Mahkemenin belirlenmesi
- Mülkiyetin saklı tutulması
- Teslim süresi ve gecikmeler
- Ödeme şartları
- Satılan malların kusurlu ve hatalı (ayıplı) olmasında izlenecek yolun belirlenmesi
- Tazminatın belirlenmesi

**Ek sözleşme yapmak mümkündür**

# IV- Genel İşlem Şartları

## ▪Uygulanacak milli hukukun belirlenmesi

İhracatçının, ithalatçının, CISG veya üçüncü bir ülkenin milli hukuku

## ▪İhtilaf durumunda Yetkili Mahkemenin belirlenmesi

Türkiye`deki mahkemelerin yetkili kılınması:

- seyahat masrafları olmaması
- kendi ülke hukuku güven ve bilgi sahipliği
- hızlı işlem düşüncesi
- cazip ücret ve yargı giderleri

## Genel olarak:

Borçlunun yerleşik olduğu ülke mahkemesinin seçimi avantaj sağlar

# IV- Genel İşlem Şartları

## **Mülkiyetin saklı tutulması** (Türk Medeni Kanunu Md. 764)

**MADDE 764.-** Başkasına devredilen bir malın mülkiyetinin saklı tutulması kaydı, ancak **resmî şekilde** yapılacak sözleşmenin devralanın yerleşim yeri noterliğinde özel siciline kaydedilmesiyle geçerli olur.

Alman hukukundaysa, noter özel sicile kayıt edilmesi **gerekmemektedir**. Genel işlem şartların en önde gelen uygulamalarından biridir.

## **Mülkiyetin saklı tutulması ne anlama gelir?**

Mülkiyet, satılan malın satış bedelinin ödemesinden sonra alıcıya geçer. Böylece satılan mallar güvence (teminat) altına alınmış sayılır.

## **Avantajları (imtiyazlı haklar):**

- Üçüncü kişi tarafından yapılan haciz ve icra işlemleri geçersiz sayılır
- Rehinli alacak sahibi olmanızı sağlar
- İflas durumunda iflas masasına girmesi önlenir

# V- Risk azaltma yöntemleri

## **Uluslararası ticarete riskler:**

Alacakların tahsil edilememesi

## **2009 yılında Ekonomi Politikaları Araştırma Enstitüsü (TEPAV):**

### **Riski üstlenen: Türk ihracatçısı**

- 2008 yılında ihracatın %60 mal mukabili ödeme
- İthalatın %50 peşin ödeme
- Alacaklarda vadesi geçmiş alacakların pay oranında artış: ortalama %13,5

## **Alman İstatistik Kurumu araştırması:**

### **Almanya'da iflas sayısında artış**

2009 senesinde %16 artış (toplam 34.000 iflas başvurusu)

Toplam alacaklar: 75 Milyar € (2008 senesinde 22 Milyar €)

# V- Risk azaltma yöntemleri

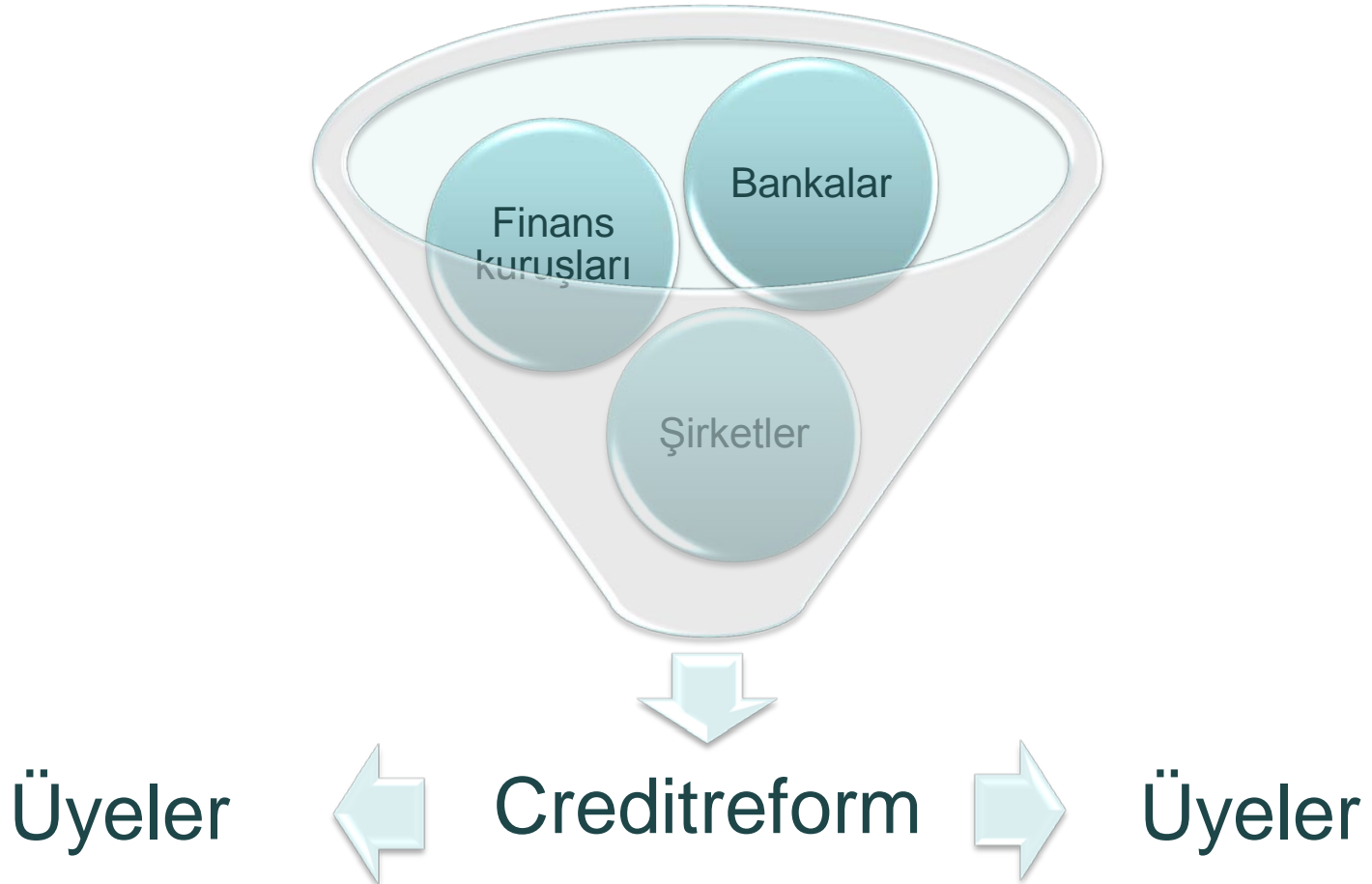
---

## **Uluslararası ticarete alacakları güvence altına alma yöntemleri:**

- Yazılı sözleşmelerin sağlıklı hazırlanması
- Peşin ödeme şartları
- Mülkiyeti saklı tutma
- Satış bedellerini teminat altına alma (teminat vermek üzere temlik)
- Kefalet (örneğin hissedarların veya üçüncü kişilerin kefilliği)
- Müşteri firma hakkında bilgi toplama ve değerlendirme
- İhracat Kredi Sigortası

# V- Risk azaltma yöntemleri

Müşteri firma hakkında bilgi toplama ve değerlendirme (Şirket Rating)



# V- Risk azaltma yöntemleri

DERECELENDİRME  
KURULUŞLARIN  
VERİTABANI  
(Creditreform, Supercheck,  
Coface vs.)

- Şirketin ünvanı
- Finansal durumu
- Ticaret sicil bilgileri
- Şirketin kuruluşu
- Faaliyet alanı
- Ortaklar / hissedarlar
- Firma yetkilileri
- İşçi sayısı
- Banka bilgileri
- Ana sermaye
- Bilanço
- Şube ve temsilcilikler
- Ödeme alışkanlığı
- Mal varlığı
- Kredi derecelendirme

# V- Risk azaltma yöntemleri

---

## **İhracat Kredi Sigortası**

İhracat Kredi Sigortası, yurt dışı alacakları (ihracat işlemlerinden doğan) iflas, politik riskler ve ödeme risklerine karşı teminat altına alan bir sigortadır.

- Almanya'da **Euler Hermes**
- İngiltere'de **ECGD** (Export Credits Guarantee Department)
- Belçika'da **ONDD**
- Birçok ülkede faaliyet gösteren **Coface**

Türkiye'de başta **Türk Eximbank** olmak üzere çeşitli finans şirketleri tarafından ihracat Kredi Sigortası sağlanmaktadır.

# V- Risk azaltma yöntemleri

---

## **İhracat Kredi Sigorta kapsamı:**

Sigorta kapsamına alınan riskler:

### **1- Ticaret riskler**

- Alıcının iflas etmesi
- Mal bedelinin ödenmemesi
- Alıcının borçlarını ödeyememesi nedeniyle tasfiye kararı alınması
- Malın ihracatçıdan kaynaklanmayan nedenlerle kabul edilmemesi

### **2- Politik riskler**

- İç ve dış savaş
- İsyân ve ayaklanma
- Alıcının ithal izninin iptali
- Alıcının ülkesinin ithal yasağı

# V- Risk azaltma yöntemleri

## **İhracat Kredi Sigortasının işleyişi ve uygulamada yaşanan sorunlar**

### **▪ Sigortalandırma ve prim**

- İhracatçının tüm sevkiyatları (risk dağıtımı – düşük prim)
- Tek bir ihracat için

### **▪ İşleyiş**

Sigorta şirketleri yapılan başvurudan sonra ithalatçı firma hakkında araştırma yaparak bilgiler toplamaktadır. Edindiği bilgilere göre yapılacak sevkiyatı, eğer uygun görürse, kabul eder. Ulaştığı bilgiler olumsuz gözüküyorsa, başvuruyu ret eder.

### **▪ Uygulamada yaşanan sorunlar**

- Her başvuru kabul edilmemekte
- Masraflı olması

**Riskler asgari seviyeye indirilir – İhmal edilmemelidir**

# VI- Alacakların tahsili

## İhtilafın çözüm yolları ve alacakların tahsili

### ▪ Yargı dışı işlemler

- İhtarname (borçluyu temerrüde düşürmek)

### ▪ Alternatif çözüm yolları

- Arabuluculuk (mediasyon)
- Tahkim
- Uzlaştırma / Bilirkişi

### ▪ Yargıya intikal

- İlamsız takip (Mahnverfahren)  
ödeme emri (Mahnbescheid); icra emri Vollstreckungsbescheid)
- İlamlı takip - mahkemeye dava başvurusunda bulunmak

# VI- Alacakların tahsili

**Dava yolları ve ücretler yasal olarak dava değerine göre hesaplanır:**

- **Avukat giderleri**

Avukatlık Ücret Tarifesi Kanunu (Rechtsanwaltsvergütungsgesetz)

- **Mahkeme giderleri**

Mahkeme Masrafları Kanunu (Gerichtskostengesetz)

**Örnek:**

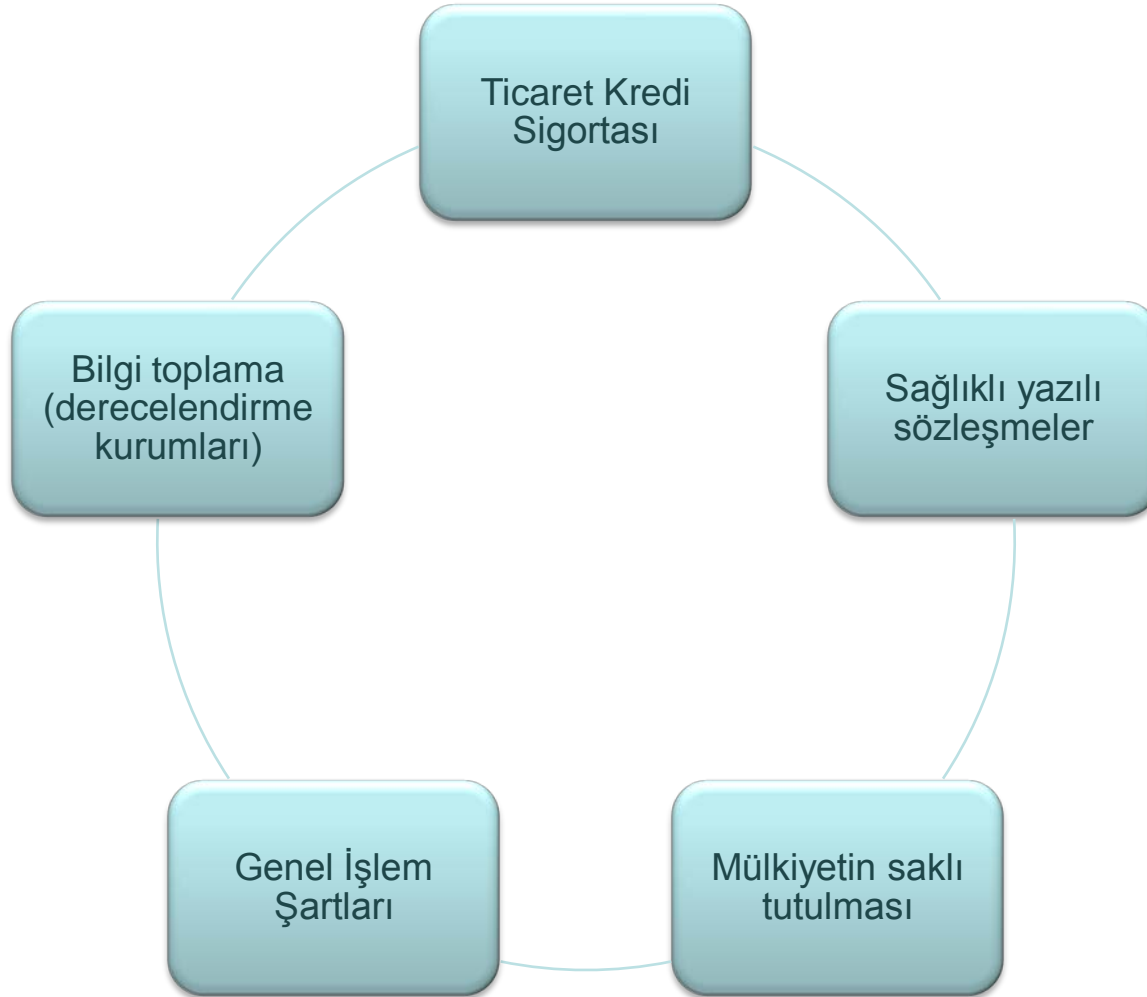
10.000 € dava değeri: avukat ücreti 1.215 €

50.000 € dava değeri: avukat ücreti 2.615 €

Davayı kaybeden taraf, tüm masrafları ödemekle yükümlüdür

# Uluslararası sözleşmeler ve risk azaltma yöntemleri: özet

---



# PINARAK

---

## RECHTSANWÄLTE

### **PINARAK AVUKAT BÜROSU** **Avukat Servet Pınarak**

Beni dinlediğiniz için teşekkür eder, işlerinizde başarılar dilerim.

**Hannover Sanayi Fuarı salon 27, stand B17/1**  
**[www.pinarak.com](http://www.pinarak.com)**